Ч. 1 Неділя 3 (15) січня 1899. Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Реклямациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Ґавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостсвах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Запросини до передплати.

З нинїшним днем кінчимо девятий рік нашого видавництва. Приступаючи з новим роком до дальшого будемо старати ся вести видавництво нашої часописи в тім самім напрямі що й доси, в тім переконаню, що ми вступили на дійстно хосенну дорогу, чого доказом суть для нас ті многі письма признаня і подяки, які ми через цілий минаючий рік діставали від наших читателів. Се буде і дальшою заохотою для нас в дальшім труді. Вірні принятій постанові і переконані о єї практичности і хосенности будемо старати ся о то, щоби наша часопись несла сьвітло правди і науки в як найдальші закутини нашого краю, щоби ширила взаїмну братню любов, а подаючи всїлякі вісти з широкого сьвіта і познакомляючи своїх читателів зі здобутками на всїлякіх полях людского знаня стала ся для читателїв в їх вільних від щоденного занятя хвилях жером приятної і хосенної забави, підручником всїлякого знаня і щирим та совістним дорадником для тих, котрі того потребують.

„Народна Часопись" буде і в новім [illegible]ці виходити під тими самими услівя[illegible] доси, а іменно:

[illegible] у Львові в аґентиї дневників Ст[illegible] пасаж Ґавсмана число 9 і в ц. [illegible] провінциї:

[illegible] зр. . . . 2·40
[illegible] „ . . . 1·20
на [illegible] „ . . . —·60
місячн[illegible] „ . . . —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою посилкою:

на цілий рік зр. . . 5·40
на пів року „ . . . 2·70
на чверть р. „ . . . 1·35
місячно „ . . . —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти полїтичні.

(Чутка о змінах в правительстві. — Пос. Герольд о радикальній полїтиці Чехів. — Словіньский протест. — Нова фаза в справі филипиньскій.)

Від кількох днїв ходить чутка о якихсь важних змінах в міністерстві, о якійсь его реконструкциї і доповненю. Скілько правди в тій чутці, годї знати, але годить ся то занотувати, що ческі ґазети подають вість походячу нїби то з добре поінформованого жерела, що вже в найблизшім часї має бути іменований міністер для Чехії, але іменоване се есть зависиме від вступленя до кабінету ще одного Поляка. Ся вість мабуть дала причину також і до чутки о всїляких змінах на найвисших становищах в нашім краю а то внаслїдок покликаня на висші становища і заступленя опорожнених.

Пос. Герольд промавляючи вчера в горожаньскім клюбі в Празї сказав між иншими, що слаба сторона цїлої австрийскої полїтики лежить в Мораві і Шлеску, краях, що суть мостом, сполучаючим ческий нарід з прочими Славянами. Дальше сказав Герольд, що жадане Чехів, щоби они вели дальше полїтику радикальну, не есть анї корисне анї на часї. Характеристичне то, що сказав пос. Герольд о радикальній полїтицї Чехів: Принципіяльна полїтика радикальна принесла Чехам завсїгди лиш розчароване. — Ну цікава річ, що скажуть на той погляд непослїдного ческого полїтика наші рускі принципіяльники і радикали?

Намістник Трiесту гр. Ґоес просив славяньских послів, що іза скандалів в соймі виступили з него, щоби они залишили абстиненцию. На то відповіли посли письмом, що они готові то зробити але під услівем, що маршалок краю на найблизшім засїданю зганить скандали які діяли ся і всім словіньским послам заґарантує під власною одвічальностию, що напади на них вже більше не повторять ся. На-

1)

В ДЖУНҐЛЯХ.

(З англійского — Ред'ярда Кіплїнґа).

Хто любує ся в поезиї, повній буйної але здорової фантазиї, яка може зродити ся лиш у того, що зріс в краях, де вже сама природа своєю красою перевисшає нераз навіть найбуйнїйшу фантазую; хто шукає в поезиї природної вірности і правдивого, з глубини серця виходячого, а не поверховного, штучно удаваного чувства; хто в поетичних творах рад би видїти не пусті фрази, прибрані в гарну форму, але і шукає в них глубших гадок; хто хоче знати, що може поетична творчість ґеніяльного писателя: той нехай прочитає собі слїдуюче Кіплїнґове поетичне оповідане „В Джунґлях", а знайде в нїм певно то все, що може мило вразити его душу і чого бажає его серце.

Коли зараз на початку сего оповіданя говорить ся про вовчу родину, про шакаля Табаквая, полизайка і т. д., то не треба думати, що се оповідане то байка в роді тої, як н. пр. „Лис Микита" (Ґете'го „Reineke Fuchs") і т. н. В цїлім сім оповіданю виступають зьвірята, говорять і дїлають; але то не зьвірята, лиш справедшні люди, або коли хто хоче зьвірята, обдаровані людскою натурою, людскими чувствами, примхами і пристрастями, посеред котрих знайшов ся один чоловік, хлопчина Мавґлї, герой цїлого оповіданя. Длятого хто хоче се оповіданє з правдивим хісном читати, мусить вже з гори мати то на увазї, що цїлий сьвіт джунґлїв, то лиш нїби ок емий сьвіт людий, незвістна нам суспільність індийска.

Що Кіплїнґ в сїй формі написав своє оповідане, се не дивниця; він же поет, що зродив ся в тих сторонах, де з давен давна люди вірять в то, що зьвірята, то лиш переходовий стан, переходова форма людий. Атже й у нас задержала ся до нинїшного дня повірка, винесена, здаєсь, первістно з Індиї, що зьвірята на сьвятий вечер розмавляють з собою зовсїм так як люди. Один з критиків так каже о Кіплїнґу: „Ред'ярд Кіплїнґ есть першим поетом, що зродив ся, виховав ся і зріс в горячих краях, а котрого твори набрали сьвітової слави; чим пальма супротив ялиці, чим цьвіт льотосу супротив скромної фіялки, тим суть райскі твори его фантазиї супротив плодів духа північних писателїв".

Отже з таким писателем хочемо тут познакомити наших читателїв.

Ред'ярд Кіплїнґ (Rudyard Kipling) родив ся 1865 р. в Бомбаю і вже дуже вчасно взяв ся писати короткі оповіданя, котрими звернув на себе увагу. Якийсь час перебував він в Анґлиї, а коли в 1882 роцї вернув назад до Індиї, став журналїстом. Тогди то взяв ся він писати оповіданя з індийского житя, в котрих безпощадно пятнував анґлійских цивілїзаторів, яко тих, що ширять лиш деморалїзацию в кольониях а для котрих нема нїчого сьвятого, котрі торгують вірою і руйнують житє родинне.

З більших его творів заслугує особливо на увагу повість: „Погасле сьвітло" (The Light that failed), а яким есть его оповідане: „The Jungle Book", котре тут подаємо в перекладї, о тім читателї самі переконають ся.

Братя Мавґлїго.

I.

Було то одного досить теплого вечера і жаріюче сонце як-раз клопило ся спочивати поза сіонійскими горбами, коли батько вовк, що спав цїлий день, прокинув ся із сну. Зївнув і почухав ся та витягнув всї чотири лаби одна по другій, щоби набрати в них сили, бо они єму від спаня були задеревіли. Мати вовчиха лежала своїм великим сїрим носом в поперек на своїх чотирох молоденьких, що тручали ся і тормосили ся та воркотїли одно на другого, а місяць тимчасом заглядав цікаво крізь отвір до печери, в котрій цїла вовча родина мала свою домівку.

— О — ой! — відозвав ся батько вовк. — Пора вже знову вибирати ся на лови. — Та як-раз хотів вже пустити ся з горба на долину, коли при входї до печери показала ся якась мала тїнь з кудлатим хвостом і відозвала ся плаксивим голосом: Щасть Боже, князю вовче! Та й твоїм благородним дїтям дай Боже доступити щастя; нехай їм ростуть в ротї острі зуби і щоби нїколи не забували на тих, що голодують на сім сьвітї!

То був шакаль — Табакай, полизайко. Вовки в Індиї погорджують ним, бо він воло-

містник конферував відтак з маршалком, але без успіху. Внаслідок того оголосили словіньскі посли в „Slov. Narod-і“ заяву, що они уважають себе на силу викиненими зі сойму і протестують против всіх постанов сойму ухвалених в їх неприсутности та уважають їх незаконними. Рівночасно оголосили они письмо, котре вислали до намістника та зазив до виборців, щоби ті були приготовлені на все можливе.

Американцї зачинають вже поволи шукати виходу з тої матнї, в яку попали ся на филипиньских островах. В сенатї вашінґтоньскім заявив Форкер, як здогадують ся, даючи тим вираз поглядам президента Мек Кінлія, що Сполучені Держави постановили задержати Филипини лиш так довго, доки жителї їх не будуть в силї вести самі правлїнє островів. Хоч Сполучені Держави мають повне право задержати Филипиньскі острови на віки, то всетаки ані президент Мек Кінлї анї нїякий член сенату не стремить до того. На питане, длячого з Филипинами не поступає ся так само як з Кубою, відповів Форкер, що в кубаньскій справі входять в рахубу лиш відносини Сполучених держав до Ішпанії, підчас коли в справі филипиньских островів входять в гру ще инші компліқациї, о котрих він може дати пояснене лиш на тайнім засїданю.

Ню-Йоркский World доносить з Вашінґтону, що в мировім договорі з Ішпанією настануть поважні зміни, позаяк той договір буде відкинений; 38 сенаторів мало зобовязати ся голосувати за поправкою, на основі котрої Сполучені Держави мають усунути ся з Филипинів так само, як обовязком їх есть усунути ся з Куби.

Знатоки відносин на Креті кажуть, що там не так борзо прийде до спокою, хоч комісар держав европейских кн. Юрий своїм особистим поступованєм умів вже в так короткім часї позискати собі симпатию жителїв. На Креті треба числити ся з зовсїм иншими чинниками. Найбільша трудність в тім, що межи самими християнами настають вже роздори, котрих причинами суть особисті амбіциї і претенсиї. Також і то зробило межи давними повстанцями некористне вражінє, що князь покликав на висші посади судейскі людий з Греції, очевидно задлятого, що они суть лїпше зі судівництвом обзнакомлені і що на них можна борше спустити ся. Після нового проекту має поділ острова на округи позістати той сам що й доси, а кождий округ має висилати до народних зборів по 6 послів. Із загального числа всїх послів має припасти на Магометан 30 але зачувати, що они вже порозуміли ся і постановили не вибирати нїяких послів.

Новинки.

Львів дня 14-го сїчня 1899.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних в Станиславові** розписує конкурси на посади всїлякого рода підурядників та слуг зелїзничих: і так: на 4 посади канцелїстів, 4 майстрів зелїзничих (банмайстрів), 2 магазинерів, 10 кондукторів, 20 палячів зелїзничих і 20 сторожів. До подання треба долучити між иньшим, що убігаючий ся не має ще 45 лїт (сьвідоцтво хрещеня) та що кромі німецкої мови уміє нетент по руски, по польски або по волоск[illegible] Подання треба вносити до шістьох тижднів числячи від дня 1 сїчня 18[illegible]

— **В справі будови зелїзницї Львів-В[illegible]** Кількох предприємців, котрі звязали[illegible] в цїли будови зелїзничої лінії [illegible] сли до львівскої міскої ра[illegible]ма-да міста Львова прич[illegible] сему предприємству з міски[illegible] 250.000 зр. Однак сесю петици[illegible]ва відкинула. Дня 3-ого с. м., [illegible] польских послів, відбула ся в ті[illegible] салі маґістратскій конференция, а в[ній] [illegible] иншими взяли участь посли Да[вид] Абрагамович і Теофиль Меруновичь. По мериторичнім представленю справи адвокатом д-ром Мар[illegible]льским і по заявленю, що репрезентация міста Львова відносить ся вправдї до сего предприємства симпатично а лише буджет не позваляв рішитись на такі значні розходи, виязалась оживлена дискусия над проектованою будовою зелїзницї. Вкінци но порішено нїчого; новстала лише гадка, щоби громада міста Львова причинилась субвенцию на будову зелїзницї Львів-Винники тогдї, коли рівночасно була би запроектована будова лінії Перемишляни-Бережани-Підгайцї. Згаданий штях мав би для Львова важне значінє не лише з комунїкацийного взгляду, але й зі взгляду на заосмотрене міста в средства поживи.

— **Зміна властителя.** Гр. Иосиф Лубеньский закупив від спілки Трайсман, Нікер і Аґід село Милятичі коло Давидова в львівскім повітї.

— **Товариство „Академична Громада“ у Львові** устроює в четвер дня 9-го лютого с. р. в великій салї „Народного Дому“ вечерок з танцями. Початок о годинї 8-ій вечером. Стрій для пань вечерковий або народний, для мужчин балевий. Карти вступу по 1 зр. 50 кр. від особи, по 3 зр. за білет фамілїйний для трех осіб можна одержати лиш за оказанем запросин дня 7 і 8 лютого від 12 до 1-ої години в полудне в комнатах товариства (ринок ч. 10) а в день вечерка від години 7-ої при касї. — Запрошеня вже розіслані; хто би не одержав, зволить зголосити ся на адресу товариства: Ринок ч. 10. — *Комітет.*

— **Читальня міщаньска в Бродах** устроює в недїлю (15 н. ст. сїчня) в сали Товариства музичного аматорске представлене театральне, именно „Сватанє на Гончарівцї“ оперету в 3 актах із співами і танцями. В третім актї буде козак в чотири пари. — Цїни місць: крісло першорядне 1 зр., другорядне 60 кр., трегорядне 40 кр., балькон 40 кр., ґалерия 20 кр. Білети можна дістати в торговли п. Посевича а вечером (в день представленя) при касї. — Початок точно о год. 7-ій вечером.

— **Незвичайне атмосферичне явище** оглядали Львовяни вчера рано. Около 7-ої години заяснїло цїле небо червоно-жовтим сьвітлом немов луною великого пожару. Явище тревало около пів години. Зараз по тім упав рясний теплий дощ, а в день було тепло доходяче до 10° Р. і красна погода.

— **Намірене самоубийство.** В четвер по полудни прийшов до касарнї 30 полку піхоти на цитадели якийсь мужчина в гостину до знакомого і війшовши до пустої комнати здоймив зі стїни карабін набитий острим набоєм та вистрілив в себе під бороду. Куля розторощила ему долїшну щоку. Тяжко раненого власть войскова відставила до загального шпиталю. Як показало ся з кількох листів найдених при нїм, називає ся він Стефан Козій, родом з Олешич, лїт 27, римо-кат. віроісповіданя, нежонатий. В послїдних часах був занятий на зелїзничій стациї Басївка. Причина наміреного самоубийства невідома.

— **Замерзла** оногди в поли йдучи з Білки до одного села під Перемишлянами селянка Мария Ковальчукова.

— **Скажений пес** комнатний покусав минувшого місяця в Чернівцях двоє трилїтних дїтий секретаря румуньского консуляту п. Ґаліна. Дїти вислано до Букарешту до пастирівского заведеня і з них дочка вже умерла, хлопець доси здоров.

цюга і робить богато нещастя та на всїх людий виговорює. Ба! Він їсть навіть старі шмати та кусні шкіри, що лежать де по селах на купах сьміття. Але рівночасно і боять ся его, бо він легко казить ся, далеко легше, як всї инші зьвірята в джунґлях [1]). А тогди він забуває, що колись когось бояв ся, та скажений біжить лїсами і кусає на право і лїво та ловить зубами за все, що ему стане в дорозї. В таким случаю навіть тигр втїкає перед малим Табакаем, бо нема більшого сорому для дикої зьвірини, як сказити ся. Ми люди називаємо то гідрофобією [2]) — то дуже по науковому; але жителї джунґлїв кажуть по просту, що то комусь в голові перевернуло ся — зійшов з розуму — і втїкають.

— Зайди та подиви ся — сказав батько вовк рівнодушно і з повагом. — У нас нема чого попоїсти.

— Ну, для пана вовка нема — відповів Табакай. — Але для такої смирної людини як я, добре й суха кістка. Або хто-ж ми такі, ми Ґідурльоґи, ми бідні шакальскі люди, щоби ми ще були перебирчиві? — Він зітхнув, завернув очима, та зайшов чим скорше до печери. Не розглядаючи довго знайшов він десь в кутику якусь кістку, на котрій було ще трохи мяса, та й зараз став еї обгризати так, що аж кістка тріщала ему в зубах.

— Спасибі за такий пишний обід — сказав він облизуючи собі губи. Ах, які-ж то красні благородні діточки! А які великі у них очи! А они ще такі молоденькі, ті любенькі пестії! Нема що й казати, я забув, що королївскі діти преці вже з роду князятка, благородні, красні князятка від самого початку!

Табакай знав добре так само як і кождий инший, що нема нїчо гіршого, як хвалити дїти таки їм в очи — бо то не ворожить нїчого доброго. І Табакай аж втїшив ся, коли побачив, що вовк і вовчиха на таку бесїду угнївали ся і надули ся. Він постояв відтак хвильку і рад був з того, що накоїв такого лиха. По хвили відозвав ся він нїби лиш от так собі, але в души повен злобної радости:

— Могучий Шір Хан переніс свої лови в инші сторони. В слїдуючім місяци буде він полювати на отсих горбах — таки так — він сам менї то сказав.

А Шір Хан то був тигр, що жив над берегами ріки Вайнґунґа — може на яких пятьдесять миль далеко.

— Він не має до того права! — сказав на то батько вовк. — Після закона Джунґлїв не сьміє він зміняти свого осїдку, не подавши того до відомости як належить. Таже він нам виполошить кожду штуку дичини на яких три милї доокола — а менї треба живити жінку і дїти.

— Не дурно назвала его мати „кривим Петром“ — докинула вовчиха. — Він від коли уродив ся, храмає на одну ногу. В тім то й цїла тайна, чому він загризає лиш худобу із стадних. Та й не дивниця, що селяни в долинї Вайнґунґа напосїли ся на него! А він тепер іде сюди, щоби й тут підбурити селян против джунґлїв. Зроблять облаву, перешукають цїлий край крок за кроком, а вкінци готові ще й траву підпалити. А тогди що? Тогди будемо мусїли втїкати з нашими дїтьми. Ой так — розуміє ся — ми ему дуже вдячні тому кривому Петрови, тому великому панови, Шір Ханови!

— Чи то все ему розповісти? — спитав Табакай.

— Забирай ся! — крикнув батько вовк.— Вибери ся та іди собі до свого пана і учителя! — Ти досить вже наробив лиха за сю одну ніч!

— Іду собі, іду! — сказав на то Табакай глумливо. Піду собі охотно... А чуй! От і можете чути в гущавинї голос Шірхана. Дійстно! Могло було обійти ся і без мого посольства!

Батько вовк став наслухувати і дійстно! Там в долинї, що прилирала до малої річки, зачув він гнївливе, охрипле сковиканє якогось тигра, котрий надармо уганяв ся за добичею, а тепер байдуже ему було, що про его неудачу довідав ся весь нарід джунґлїв.

— Дурак він! — воркнув батько вовк — коли починає свою нічну роботу з таким криком! Не вже-ж він думає, що тут наші оленї так само дурні, як его старі, товсті вайнґунґскі воли?

— Цить! — відозвала ся вовчиха. — Цить, старий! Чи не чуєш? Він нинї не полює анї на воли анї на оленї.... А що, ти вже й сам того здогадав ся?... То він на людий

[1]) Джунґлями (первістно слово перске, по індийски „джанґель“, по анґлїйски „jungle“ — чит.: „джунґль“) називають ся великі гущавники у всхідній Індиї, положені сподом гір Гімаляя почавши від границї краю Ассам аж до ріки Джумни а повні бамбусів, високої трави, корчів, малої деревини та очеретів. В сухій порі палять тут траву, щоби прогнати дику зьвірину з джунґлїв, а відтак на молодій траві, котра зараз виростає, випасають рогату худобу. В джунґлях держить ся повно тиґрів, вовків, шакалїв, слонів, оленів і величезних гадин.

[2]) Гідрофобія — слово грецке, значить „водобоязнь“ — скаженість, бо скажені зьвірята бо-ять ся води.

Скаженина появила ся у дівчини два тиждні по укушеню.

— **Помер** у Львові в ночи з 11 на 12 с. м. майже скоропостижно Франц Вчеляк, звістний властитель столярскої фабрики в 62-ім році житя.

Господарство, промисл, торговля, гігієна і виховане.

Добрі ради.

☞ **Памятайте і незабувайте ніколи на то**, що хліборобский стан єсть найвисший, найкрасший і найблагороднійший, та що господар навіть на маленькім ґрунті єсть собі чоловіком вповні независимим і паном на всю губу:

Але коли? Тогди, коли хлібороб єсть дійстно добрим господарем, значить ся, коли уміє добре господарити а не лиш робити коло ріллі; коли має почуте свого особистого достоіньства, знає собі честь і уміє єї собі надати та удержати єї серед всяких обставин в житю; коли уникає всього, що могло би нарушити достоіньство его особи і зробити єму нечесть а коли він чоловік образований. Образоване для господаря то найважнійша річ. Господар без образованя не може ніколи бути добрим господарем; він буде хліборобом, але ще не тим, котрий би міг зачислити ся до найвисшого, найкрасшого і найблагороднійшого стану. Без образованя і вихованя не буде він ще чоловіком, вповні независимим і паном на всю губу, бо то може єму надати лиш образоване і виховане. Нікому не треба так великого, так всесторонного образованя, як хліборобови; він мусить все знати, все уміти, на всім розуміти ся, бо в хліборобскім званю містить ся все, що держить цілу суспільність, цілий нарід. Длятого господар повинен класти як найбільшу ваґу на образоване: і сам повинен заєдно образувати ся і дбати про образоване своїх дітий, щоби їх з часом виховати на добрих, розумних і честних господарів, а тим способом забезпечити їм добробит і поробити з них людий вповні независимих та панів на всю губу.

— Впорядкована наука господарства. (І. Рільництво) — §. 21 Знаряди господарскі. Потрібні до оброблюваня землі знаряди господарскі можуть бути або ручні або запрягові. Ручних знарядів в поли уживає ся мало, але за то більше в городі. У нас одні і другі знаряди бувають ще часто дуже непрактичні і невідповідні до роботи. Дасть ся то пояснити по части і біднотою наших господарів, котрі не в силі придбати собі ліпших; але дуже часто вина тут і в недбалости наших господарів і в нерозуміню річи. Неоден господар міг би собі придбати і ліпші знаряди, але він або не знає як, або із зле зрозумілої ощадности боїть ся нараз трохи більшого видатку, не зважаючи на то, що той більший одноразовий видаток охоронив би его від ще більших страт опісля. Ще й то треба тут сказати, що наші господарі таки зовсім не дбають про ріжнородність знарядів ручних, відповідно до ріжнородної роботи, а всяку роботу виконують звичайно одним і тим самим знарядом, хоч дуже часто самі собі роблять при тім шкоду. До обсапуваня і підгортуваня н. пр. дрібоньких ростин уживають таких самих сап, що й до ростин великих, а тогди разом з хоптою витинають і ростини пожиточні. Добрі ручні знаряди повинні бути легкі, відповідно зроблені і тревалі, словом такі, щоби улекшали роботу і виконували єї як найліпше. До ручних знарядів належать: рискаль і лопата, ґралі, сапа і двозуб, сапа з двозубом разом, граблі і значки, валок ручний і валок саповатий, тачки, і богато инших. О поодиноких сих знарядах поговоримо пізнійше.

— Кілька слів про управу лену. Лен єсть головно двоякий: лен пукаючий або дзвонець з головками, що пукають від теплоти сонця, коли доспіють і лен щільний, котрого насінє треба вимолочувати. Сей послідний має била довші і не дуже крісласті і для того его більше управляють. Ранний, середний і пізний лен не творять окремих родів, бо ціла їх ріжниця лиш в часі, в котрім доспівають. Лен любить холодне, мірно тепле трохи вохке підсоне і удає ся особливо там, де теплота і вохкість бувають на переміну, отже головно в підгірских і гірских сторонах, над морем і близько великих озер. На великих рівнинах і на лекших землях удає ся він лиш тогди добре, коли літо єсть більше вохке як сухе. Він удає ся на всіх родах земель крім на глинистих і на сухих пісках. Лен найліпше сіяти по конюшині, бараболях, капусті, горосі, конопляx і по вівсі, не так вже добре по ячмени. Лен по лені не удає ся і длятого на тім самім поли можна его сіяти аж по шести роках. Лен не любить сьвіжо згноеного поля. На сьвіжо згноенім поли буває лен довший і грубший але его волокно не єсть вже так тоненьке. Дуже добре єсть гноїти поле макухами з льняного насіня змішаними з попелом з дерева, именно же тогди, коли можна сподівати ся вохкости на дворі. Лен потребує сильного, добре обробленого ґрунту, чистої пухкої землі без груд і глубоко з'ораної, щоби корінє могло глубоко в землю запустити ся. Длятого треба землю під зиму глубоко виорати, з весни як найвчаснійше заволочити і вирівнати, щоби хопта зійшла. Відтак стягає ся хопту боронами і поле ще раз мілко підкидає ся, щоби глубоким оранєм не випустити з землі вохкости яка з зими лишила ся. Взагалі мусить господар старати ся так обробити поле під лен як би грядку в городі. Лен сіє ся вже з початком цьвітня (ранний) аж до половини червня (пізний). Ранний лен дає ліпше прядиво, як пізний. Коли лен сіє ся на прядиво, то треба его сіяти густо, коли же сіє ся на зерно, то треба сіяти рідше але рівномірно. Найліпший на насінє російский (риґайский) лен. Молодий лен треба бодай раз виполоти, коли він довгий на 6—12 центиметрів, а щоби не вилягав, втикає ся ріще, або розтягає ся через поле шнурки, об котрі він опирає ся (бельґійский спосіб).

— Вовчка житного можна вигубити в той спосіб, що в шпихлїри де він заплодив ся, розстелює ся овечі кожі вовною до споду. Вовчок шукає собі підчас студени теплого затишного місця і лїзе у вовну. Тогди можна его винести з кожею на двір і витріпати та вигубити. Також треба й то знати, що той хрущик зносить на весну лєчка на зерна збіжа, котрим відтак живлять ся его личинки (червачки). Коли же подбати о то, щоби весною не було збіжа в шпихлїри і очистити з него всї шпари, то можна тим способом бодай значно зменшити число тих шкідників.

Вісти торговельні.

Ціна збіжа: Віденъ 12 січня: Пшениця 9.70—11.05; жито 8.40—8.75; ячмінь 6.80—9.25; овес 6.00—6.90. — Тернопіль 7 січня: пшениця 8.85—9.00; жито 7.45—7.55; ячмінь 6.20—6.30; овес 6.15—6.25; кукуруза (стара) 5.30—5.40; гречка 6.70—7.—. — Чернівці 9. січня: Пшениця 9.25—9.50; жито 7.75—7.90; ячмінь (броварний) 6.25—6.75; овес 5.80—6.00; ріпак 10.00—10.25; кукуруза 5.00—5.05 — Будапешт 12 січня: Пшениця 9.85—10.40; жито 8.05—8.20; ячмінь 0.00—0.00, овес 5.70—6.05. Ціна за 100 кільо. — Горох галицкий платять у Відни по 9—12.50. — Сїмя конопельне в Тернополи по 10.50—11.20 зр.

Телеґрами.

Будапешт 14 січня. Міністри Банфі, Люкач і Феєрварі мають нині вечером виїхати до Відня. До згоди з партиями опозицийними ще не прийшло. Показуєсь потреба зміни реґуляміну палати послів.

Париж 14 січня. Matin і Gaulois доносять, що трибунал касацийний вже в найблизшім часі закінчить слідство в справі Драйфуса і скасує вирок, а справу передасть новому судови воєнному. — Matin доносить, що Драйфус думаючи, що має завдячувати ревізию свого процесу ґенеральному штабови, вислав лист з подякою до ґен. Боадефра і своїх давних товаришів.

Льондон 14 січня. В четвер в ночи лютила ся в цілій Анґлії страшенна буря, якої люди від многих літ не памятають. В многих місцевостях упали великі снїги і гради. В глубині краю страшенні шкоди, згинуло богато людий а на побережу було богато катастроф корабельних. В однім місци вода підмила шлях зелїзничий і забрала шини а їдучий поїзд упав у воду. В Менчестері вихор завалив комин, котрий убив 5 людий.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

сеї ночи полює!

Зі сковиканя зробило ся предовге бреняче муркотінє — таке голосне а таке невиразне, що здавало ся, як би оно рівночасно зі всіх сторін сьвіта виходило. Таки так! то було вите, від котрого рубачам в сїсі та циганам кров застигає — від котрого они втікають — потративши голови, самі не знаючи куди — то сюди, то туди.... нераз просто в пащу лютого тигра.

— На людий! — повторив батько вовк і показав при тім всї свої білі зуби. — Аґі! Хиба-ж нема вже подостатком хрущів та жаб в багнах, що він мусить аж до людий брати ся... та ще до того й в сторонах, що до нас належать?

Закон джунґлїв, що не установляє ніколи постанов без важної причини, заказує зьвірятам нападати на людий, з тою одною виїмкою, коли якесь зьвіря хоче показати своїм молодим, як можна полювати на людий і їх убивати. Але того не вільно ніколи робити в сторонах, що належать до свого власного стада або свого племени. Дійстна причина сего закона єсть дуже проста. Коли убють якого чоловіка, тогди з'являють ся скорше чи пізнійше білі люди на своїх слонях з рушницями і сотками брунатних слуг, що бють в свої там-тами [3]) і запаленими ракетами та смолоскипами розносять пострах по цілій охрестности. Тогди мусить кождий в джунґлях натерпіти ся. Певна річ, що то єсть правдива причина, але зьвірята кажуть, що чоловік то найслабше сотворінє на сьвіті, що він найменше може боронити ся і длятого добрий ловець, котрому ходить о его честь, ніколи їх не зачіпає. А відтак ще й кажуть, — а то таки дійстно правда — що зьвірята, котрі їдять людий, хорують і зуби їм випадають....

Вите ставало що раз голоснійшим, аж наконець закінчило ся грімким „Ааарх!" — боєвим криком тигра, коли він скаче на свою добичу.

А опісля.... що за якесь вите — зовсім не таке як тигра.... а все-таки оно походило від Шір Хана.

— Хибив! — відозвала ся мати вовчиха. — Що то все має значити?

Батько вовк вибіг на кілька кроків перед печеру і став надслухувати, як Шір Хан робив шелест а при тім бурмотів мов скажений.

— Ох який же дурак з него! — почав батько вовк глузувати собі. — Скочив у ватру якогось рубача і попік собі при тім лаби! Гадав би хтось, що у него трохи більше розуму.... впрочім єсть з ним Табакай.

— Щось іде горі горбом — шепнула мати вовчиха заперши дух в собі. Пащурила уха і остерігала: Лагодь ся!

Щось зашелестїло у високій траві гущавини а батько вовк причекнув і злагодив ся до скоку. А відтак — ба, коби ти був там, то міг би-сь був побачити найчуднійшу річ в сьвіті. Вовк скочив, заким ще побачив, що лїзе єму в дорогу, а опісля серед скоку старав ся сам себе здержати. Внаслідок того скочив він на чотири або пять стіп простісенько у воздух і злетів майже на то саме місце, з котрого підскочив.

— Якийсь чоловік! — відозвав ся він. — Людске молоденьке! Подиви ся!

(Дальше буде).

[3]) Там-там — інструмент музичний у Індів подібний до нашої решітки, зроблений з металевої блихи, в котру бють довбенькою.

TYGODNIK ILLUSTROWANY

З роком 1899-им розпочинаємо 40-ий рік істнованя нашого письма, хотячого і дальше бути приятелем кождого дому.

Завдяки моральній і материяльній підпорі суспільности, наш „Tygodnik“, почавши від скромного початку, міг розширити ся і станути на рівній степени з подібними видавництвами цілої Європи.

По мисли засади; „Поводжене обовязує“, старати ся будемо й дальше поступати наперед, аби бути першими в ряді іллюстрованих письм.

Почавши від 1-го січня 1899 року **розширяємо значно додаток повістий** „Tygodnika“: **кождий передплатник** нашого письма, крім самого письма і дотеперішного додатку повістий, додаваного в аркушах і занимаючого найзнаменитші твори чужої літератури, **одержить**

без ніякої доплати

(ані за книжки, ані за їх пересилку)

12 томів письм

ГЕНР. СЄНКЕВИЧА.

Письма Сєнкевича вийдуть в новім, стараннім виданю, **виключно для передплатників** „Tygodnik-a illustrowan-ого“ і обіймуть — винявши спопуляризовану вже трильоґію —

всї новелї, повісти, листи з подорожий,

одним словом: цїлий доробок лїтератский знаменитого писателя, котрий здобув вже славу і популярність в цїлім сьвітї.

Кождий том **Бібліотеки СЄНКЕВИЧА** обнимати буде що найменше **10 аркушів,** формату звичайної 8-ки, **на добрім папері і добрим друком.** Загальне число томів буде около 30, містячих в собі слїдуючі твори Сєнкевича:

НОВЕЛЇ. Stary sługa. — Hania. — Szkice węglem. — Janko Muzykant. — Przez stepy. — Orso. — Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. — Komedya z pomyłek. — Za chlebem. — Latarnik.— Niewola tatarska.— Jamioł. — Bartek zwycięzca. — Ta trzecia. — Sachem.— Sielanka.— Walka byków w Hiszpanii. — Wspomnienia z Maripozy. — Z puszczy Białowieskiej. — Wycieczka do Aten.— Wyrok Zeusa. — Z wrażeń włoskich. — Organista z Ponikły. — U źródła. — Lux in tenebris lucet. — Bądź błogosławiona. — Pójdźmy za Nim.

ЛИСТИ З ПОДОРОЖИЙ по Америцї і Африцї. — Листи з Риму, Венеції і Парижа.

ЛИСТИ О ЗОЛЇ.

ДРАМАТ. Na jedną kartę. — Czyja wina?

ПОВІСТИ. Bez dogmatu. — Rodzina Połanieckich. — Quo vadis, повість з часів Нерона.

Тим способом в протягу кількох лїт, кождий передплатник „Tygodnik-a illustrowan-ого“, одержуючи річно звиж 120 аркушів найлїпших творів лїтератури польскої, стане властителем біблїотеки Сенкевича, недоступної доси задля високої цїни для ширшого загалу читаючих.

Редактор: Др. ЙОСИФ ВОЛЬФ.

В слїдуючім роцї „Tygodnik“ друковати буде одночасно **дві повісти ориґінальні,** іменно, крім

„KRZYŻAKÓW“ СЄНКЕВИЧА

зачнемо з Новим Роком 1899-им друк більшої повісти п. з.:

„ARGONAUCI“ Елїзи Ожешкової, і

ПРУСА „TAM!...“

Посїдаємо також ориґінальну працю славного нинї заграницею писателя **Станїслава Пшибишевского,** котрий написав для нас по польски поему прозою п. з.: **„JASNE NOCE“** ілюстровану К. БРОНЄВСКИМ.

Крім того в части белєтристичній маємо запевнене сотрудництво таких писателїв, як: **Bałucki Michał, Ks. Chełmicki Zygmunt, Gliński Kazimierz, Gomulicki Wiktor, Jankowski Czesław, Jeske-Choiński Teodor, Jordan, Konopnicka Marya, Lubowski Edward, Or-ot, Reymont Władysław, Marya Rodziewiczówna, Sewer, Szymański Ad., Tetmajer Kaz.** і і.

Також помістимо для нас написані три специяльні студиї:

„WSPOŁCZEŚNI POECI POLSCY“ написав А. ЛЯНҐЕ.

„NOWA BELLETRYSTYKA POLSKA“ нап. А. ПОТОЦКИЙ.

„O KRYTYCE WSPOŁCZESNEJ POLSKIEJ“ нап. Володисл. ЯБЛОНОВСКИЙ.

Посїдаємо також студию порівнавчу **Ігн. Матушевского:**

„Stanowisko Mickiewicza w literaturze powszechnej“,

та працю Л. КОРОТИНЬСКОГО **„O TOMASZU ZANIE“.**

Помістимо також незнані доси

LISTY ZYGMUNTA KRASINSKIEGO do Delfiny Potockiej (1839-1843),

з поясненями Раймунда Станїслава КАМІНЬСКОГО.

Знаний фільософ і знаток Плятона п. **В. Лютославский,** жертвував нам ориґінальну а дуже популярну розвідку п. з.:

„Istnienie duszy“,

в котрій, на підставі науковій доводить, що в чоловіцї треба конче признати істноване індивідуально-духового початку.

Дальші серії цїкавої статї **Олександра Кравсгара**

„O DAWNYCH PAŁACACH WARSZAWSKICH“,

з многими ілюстраціями, вже маємо, а крім того дуже інтересну річ **Ґ. Садовского** п. з.:

„ORDERY I OZNAKI HONOROWE DAWNEJ POLSKI“.

В безплатнім додатку повістевім помістимо новий роман історичний звістного нинї угорского автора **Юлїя Вернера** п. з.:

„Z POPIOŁÓW“.

Красний той і занимаючий роман з часів угорских війн домових, перетолкувала для „Tygodnik-a“ п. В. Ярошевска.

В ЧАСТИ ІЛЮСТРАЦИЙНІЙ подамо **репродукції найзнаменитших малярів наших також і красками.**

Видавцї: ҐЕБЕТНЕР і ВОЛЬФ.

Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНИ приймає, числа оказові і проспекта даром висилає

Головна Аґенция і Експедиция „TYGODNIKA“ у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всї книгарні і контори письм.

Передплата виносить з додатками і премією т. є. з 12 томами письм Сенкевича:

У Львові: квартально: **3** зр. **60** кр., піврічно: **7** зр. 20 кр., річно: **14** зр. **40** кр.

В Галичинї з пересилкою почтовою: квартально: **3** зр. **75** кр., піврічно: **7** зр. **50** кр., річно: **15** зр.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).